

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

info@fin.ee

Teie 09.03.2026

Meie 07.04.2026

nr 1.1-10-1/1114-1,
RAM/26-0305/-1K
nr 8-2/1808

Kindlustustegevuse seaduse muutmise seaduse eelnoü kooskõlastamine

Austatud minister

Rahandusministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks kindlustustegevuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (*eelnõu*). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu, tehes selle kohta järgmised märkused.

- Eelnõu p 4 ja 5** – eelnõuga loobutakse kindlustustegevuse seaduses (KindITS) sätestatud teadete avaldamisest üleriigilise levikuga päevalehtedes ning see asendatakse kohustusega avaldada teated väljaandes Ametlikud Teadaanded. Justiits- ja Digiministeerium toetab muudatust. Märgime, et Justiits- ja Digiministeeriumis on kavandamisel Riigi Teataja seaduse (RTS) muudatused, milles asendatakse „üleriigilise päevalehes“ ja muudes väljaannetes avaldamise kohustus avaldamisega Ametlikes Teadaannetes. Arvestades teabe laia leviku vajadust jäetakse andmeandjatele ehk teadaande avaldajatele siiski kaalutusõigus avaldada teavet muus väljaandes juhul, kui see on vajalik teabe jõudmiseks mõjutatud isikuteni. Seetõttu palume kaaluda, kas see vajadus on olemas ka KindITS teadete puhul. Palume kaaluda, kas esineb vajadus täpsustada asenduse sõnastust järgmiselt:

„...avaldada väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teabe valdaja otsusel täiendavalt muus väljaandes või veebilehel koos viitega teadaande avaldamisele Ametlikes Teadaannetes, kui see on vajalik teabe levikuks.“

Lisaks anname teada, et RTS-i Ametlike Teadaannete osas on kavas reguleerida teadaannetes avaldatavate isikuandmetena üksnes isiku nimi ja isikukood. Muud isikuandmed, kui need sisalduvad avaldatud teadaannetes, tuleb sätestada eriseadustes.

- Eelnõu p 4 ja 5** – seletuskirjas ei ole analüüsitud teadaannete avaldamisvajadust ega nende avaldamise üldist statistikat üleriigilistes ajalehtedes. Võimalusel palume see välja tuua. Palume ka seletuskirja mõju osa täiendada avaldamisstatistika ning teavituse tõhususe hindamisega. Samuti palume seletuskirja täiendada põhjendusega, miks teadaannete avaldamise kohana ei sobi enam üleriigilised päevalehed.

Seletuskirjas ei ole hinnatud, kas eelnõuga Ametlikes Teadaannetes avaldamiseks lisatavad uued vormid dubleerivad juba avaldatavaid vorme, näiteks likvideerija teadet ja pankrotihalduri teadet. Võimalik, et need on juba hõlmatud Ametlikes Teadaannetes avaldatavate pankroti- ja likvideerimismenetluse teadaannetega.

- Eelnõu p-d 16–18 (KindITS § 188, 189)** – kõnealuste sätetega nähakse ette tingimused, millele peab kindlustusmaakler vastama selleks, et teda võiks kanda vahendajate nimekirja või keelduda sinna kandmisest. Tingimused näevad muu hulgas ette, et kindlustusmaakler on laitmatu mainega ja usaldusväärne, tal on olemas usaldusväärset toetavad ärisidemed ning et kindlustusmaakleri enda, tema juhtide või omanike seosed teiste isikutega ei ohusta kindlustusturu ega taotleja usaldusväärset ega kindlustusturu läbipaistvust Eestis ega välisriigis. Vahendajate nimekirja kandmisest keeldumise alus on, kui kindlustusmaakleri isiklik käitumine või ärikäitumine füüsiliste

või juriidiliste isikutega ohustab või võib ohustada kindlustusturu või taotleja usaldusväarsust või kindlustusturu läbipaistvust Eestis või välisriigis.

Eelnõu ega seletuskirja põhjal ei ole selge, kuidas eelnimetatud tingimustele vastavust kontrollitakse ja millistele andmetele tuginedes. Palume seletuskirjas tuua välja, millisele teabele tuginedes kontrolli teostatakse ning kuidas sellekohane teave kontrollijani jõuab. Sama märkus kehtib ka **eelnõu § 1 p 20 ja 22 (KindITS § 190¹ ja 190², § 191 lg 1)** kohta.

4. **Eelnõu p 23 (KindITS § 191 lg 3)** – kõnealuse sättega nähakse ette, et otseselt kindlustuse turustamisega tegeleva füüsilise isiku laitmatu ärialase maine kontrollimise kohustus on kindlustusmaakleril. Palume seletuskirjas välja tuua, milliste andmete alusel kindlustusmaakler isiku laitmatut mainet kontrollib ning millistes normides on ette nähtud isikuandmete töötlemise ulatus.
5. **Eelnõu § 1 p 31 (KindITS § 224 lg 1² p 4)** – muudatuse kohaselt on Finantsinspeksioon kohustatud avalikustama oma veebilehel teate kindlustusmaakleri agendi vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse kohta. Eelnõust ega seletuskirjast ei selgu, milliseid andmeid teade sisaldab. Kui teade sisaldab ka isikuandmeid, siis tuleb need välja tuua seaduse tasandil ning näha ette, mis eesmärgil isikuandmeid avalikustatakse.
6. **Seletuskirjas** on öeldud: „*Kavandatud regulatsioon ei kehtesta kindlustusmaaklerile uusi tegevuskeelde ega karmista olemasolevaid piiranguid, vaid laiendab lubatud tegevusvorme, võimaldades kasutada kindlustuse turustamisel esindajaid. Seetõttu ei kujuta muudatus endast ettevõtlusvabaduse intensiivset riivet.*“ Palume seletuskirjas kirjeldada, milles seisneb riive nii kindlustusmaaklerile kui ka kindlustusmaakleri agendile, mis on selle legitiimne eesmärk ning kuidas jõuti järeldusele, et riive on proportsionaalne (sobiv, vajalik, mõõdukas).
7. Palume arvestada käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.
8. Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad:

1. Eelnõu fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega
2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Katariina Kärsten 53888918
Katariina.Karsten@justdigi.ee
Helen Uustalu
Leon Bauer
Birgit Hermann